

TAPESTRY DOKUMALARA AİT
İSİMLENDİRME FARKLILIKLARININ
BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA**A Research On The Determination Of Naming
Differences Of Tapestry Weavings*Mustafa BÜYÜKTÜRKMEN¹

ÖZET

Dokumanın sanat kavramı olarak nitelendirilmesinde çok kıymetli eserlerden biri biçiminde karşımıza çıkan Tapestry dokumalar, köklü geçmişe sahip dokuma çeşitlerindendir. "Tapestry" kelimesi zamanla farklı isimlendirmelerle değişime uğramış, konu ile ilgili birçok araştırmada da bu farklılıklar kendini göstermiştir. Araştırmanın genel amacı Tapestry dokumaların özelliklerine uygun olarak basılı yada çevrimiçi yayınlarda kullanılan, Tapestry dokumaları ifade eden farklı isimlendirmelerin belirlenmesidir. Araştırmada tarama ve betimsel araştırma modelleri kullanılmıştır.

Veri toplama aşamasında Tapestry dokumaları inceleyen ulusal ve uluslararası araştırmalar öncelikli olarak anahtar kelimelerden yola çıkılarak taranmıştır. Araştırmacıların Tapestry dokumaları farklı şekillerde isimlendirmesi nedeniyle Tapestry dokumaları ifade eden isimlerle de literatür ve görsel taraması yapılarak elde edilen bulgularla araştırma desteklenmiştir. Araştırma sonucunda basılı, çevrimiçi kaynaklarda kullanılan ve Tapestry dokumaları ifade eden 22 farklı isimlendirme bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tapestry Dokuma, Lif Sanatı, Goblen

ABSTRACT

Tapestry weavings, which stand out as one of the most valuable works in defining weaving as an artistic concept, are a type of weaving with a deep-rooted history. The word "Tapestry" has evolved over time through various nomenclatures, and these differences have been evident in numerous studies on the subject. The overall aim of the research was to identify the different nomenclatures used in print and online publications that refer to tapestry weavings, in accordance with their characteristics. The research employed screening and descriptive research methods.

During the data collection phase, national and international research on tapestry weavings was primarily conducted using keywords. Because researchers often use different nomenclatures for tapestry weavings, the research was supported by literature and visual searches using the names used to refer to tapestry weavings. The research revealed 22 different nomenclatures used in print and online sources.

Keywords: Tapestry Weaving, Fiber Art, Goblen

* 21-22 Kasım 2024 tarihlerinde Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tarafından gerçekleştirilen "Uluslararası Genç Bilim ve Sanat İnsanları Sempozyumu ve Sergisi 2'de" sözlü sunum olarak sunulmuştur.
1. ORCID: 0000-0003-4103-3821 Öğr. Gör. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, mustafa.buyukturkmen@hbv.edu.tr

GİRİŞ

Dokuma, kökleri derin, tarihsel olarak uzun geçmişlere dayanan, kültürel mirastan izleri yansıtan ve toplumlar arası bağları kuvvetlendiren önemli bir ifade biçimidir. Her coğrafyada kendine has dokuma teknikleri, motifler ve desenler gelişmiş ve bu unsurlar, kuşaktan kuşağa aktarım sürecinde sürekli olarak evrim geçirmiştir. Dokuma, yalnızca bir zanaat ya da sanatsal ifade aracı olmanın ötesinde, kültürel kimlik ve değerlerin korunması ve gelecek nesillere aktarılmasında da kilit bir rol oynamaktadır. Her ülkede dokuma teknikleri ve desenler, toplumun kendine özgü hikâyelerini yansıtmaktadır. Bu nedenle, dokuma ürünleri sadece birer kullanım eşyası değil, aynı zamanda bu toplumların kültürel mirasının ve tarihsel anlatılarının taşıyıcısıdır. Dokuma sanatı, tarihsel ve kültürel birikimlerin, sanatsal yaratıcılıkla harmanlandığı ve farklı toplumların kimliklerini ifade eden çok yönlü bir disiplin olarak varlığını sürdürmektedir.

Dokuma sanatı, hem kültür tarihi perspektifinden hem de kültürel oluşum ve gelişim süreçleri açısından insan yaşamı ile doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda, dokuma sanatı başlangıçta daha çok pratik bir gereklilik olarak görülmüş, insanlık tarihinin çeşitli dönemlerinde temel basit dokuma teknikleri ile ihtiyaçları karşılamak amacıyla kullanılmıştır. İlk dönemlerde basit dokuma teknikleri kullanılırken, zamanla daha karmaşık ve farklı dokuma yöntemleri geliştirilmiş, bu durum da dokuma ürünlerinin estetik değerini ve sanatsal niteliğini artırmıştır. Örneğin, Tapestry dokuma gibi teknikler geliştirilmiş ve bu eserler, sadece birer kullanım eşyası olmanın ötesine geçerek sanatsal ifadenin önemli araçları haline gelmiştir. Geçmişten günümüze uzanan süreçte bu dokumalar, teknik ve estetik açıdan önemli ilerlemeler kaydetmiştir.

“Farklı coğrafyalarda ve zamanlarda ortaya çıkan dokuma gelenekleri, o toplumların kültürel kimliklerinin, inanç sistemlerinin ve yaşam biçimlerinin bir yansıması olarak karşımıza çıkmaktadır”(Özkan,2011,s.2). Kullanılan hammaddeler, dokuma teknikleri ve desenler, o coğrafyanın doğal kaynakları, iklim koşulları ve tarihsel süreçteki etkileşimleri ile şekillenmiştir. Örneğin, Göçebe topluluklar, keçinin kıllarından ve koyunun yünlerinden elde ettikleri lifleri kullanarak sıcak tutan ve dayanıklı dokumalar üretmişlerdir. Sıcak ve ılıman iklimli bölgelerde yaşayan topluluklar ise pamuktan elde ettikleri lifleri kullanarak hafif ve serin tutan kumaşlar dokumuşlardır. Bu durum, dokuma sanatının sadece bir üretim faaliyeti değil, aynı zamanda kültürel bir kimlik oluşturma ve koruma aracı olduğunu da göstermektedir. Teknik açıdan bakıldığında, her bölge kendi özgün dokuma tekniklerini geliştirmiştir. Bu teknikler, dokuma ürünlerinin desen ve motiflerinde belirgin bir şekilde

kendini göstermiştir. Bazı bölgeler iç içe geçmiş karmaşık ve yoğun desenler geliştirirken, bazı bölgeler ise daha sade desenlere yönelmiştir.

Dokumanın sanat kavramı olarak nitelendirilmesinde başrolü oynayan en temel eserlerden biri olarak karşımıza çıkan Tapestry dokumalar, Arts&Crafts ve Bauhaus sanat hareketlerinin desteği ile yeni atılımlar yaparak “Modern/Çağdaş Dokuma Sanatı” kavramlarını ortaya çıkarmıştır. Ardından Lozan Bienali ile dokumada farklı malzemeler ve teknikler kullanılmasıyla yenilikçi bir yaklaşım sergilenerek “Fiber Art / Lif Sanatı” kavramı doğmuştur. “Modern Sanat”, “Çağdaş Sanat” veya “Lif Sanatı” olarak ifade edilen dokumaların temelini el dokumacılığı oluşturmuş ve bu konu ile en güzel örnekler Tapestry dokumalarında kendini göstermiştir.

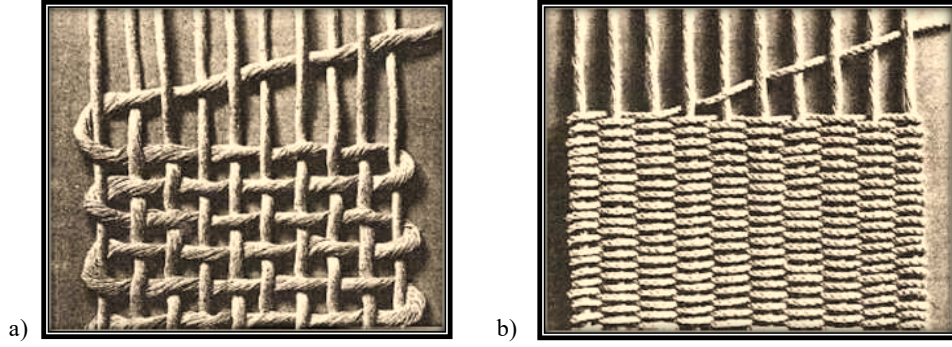
El dokumacılığında yaygın olarak bilinen teknik Tapestry dokuma tekniği olmuştur. Tapestry tekniği, kesikli atkılarla dokunan ve kökenleri tarih öncesine dayanan geleneksel bir dokuma yöntemidir. Tarihi süreç içerisinde farklılaşan desenlerle bezenen tapestryler, dokundukları dönemin birer aynası gibidir(Büyüktürkmen,2023,s.7).

1.Tapestry Dokuma

Tapestry; bir tezgâh veya çerçevedeki çözgü ipliklerinin, renkli atkı iplikleriyle tamamen örtüldüğü bir dokuma türü olarak tanımlanmaktadır(Calvert,1921,s.1). Dokuma tekniği anlamına gelen "Tapestry" kelimesinin zamanla "dokuma resim" ve "duvar halısı" terimleriyle eş anlamlı hale geldiği görülmüştür. “Tapestry kelimesine karşılık kullanılan Gobelins kelimesi ise, Hollanda kökenli Gobelins ailesinin 15.yüzyılda Paris yakınlarında Bievre Deresi'nde Gobelins isimli ünlü duvar halısı imalathanesini kurmasıyla ilişkilidir”(Tez,2008,s.208). “Gobelins, Türkçe'deki kullanımı ile Goblen, aslında Tapestry üretimi yapılan atölyenin ismidir. Bu durum bir nevi ürünün markasıyla anılması gibi de düşünülebilir”(Akdemir,2016,s.223). Tapestry dokuma sanatı, ressamların tablolarından da ilham alarak görsel anlatıyı dokumaya taşımış ve önemli bir dönüşüm yaşamıştır. Figüratif kompozisyonların, özgün dokuma teknikleriyle harmanlanmasıyla ortaya çıkan tapestryler, hem doku hem de renk zenginliğiyle göz kamaştırırken, aynı zamanda dönemin sanatsal anlayışını da yansıtan önemli eserler olarak kabul edilmektedir.

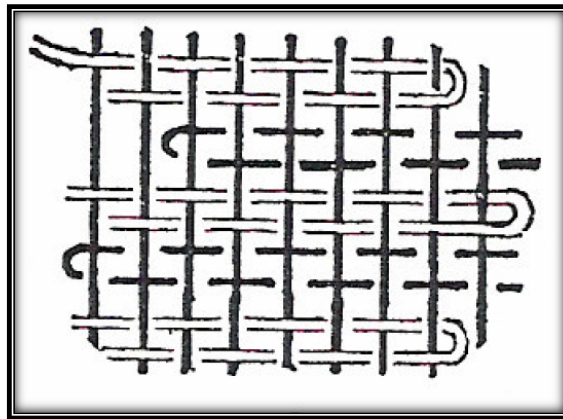
Tapestry dokumalarda kullanılan 16 farklı teknik bulunmaktadır (Büyüktürkmen,2023,s.63). Bu teknikler ülkelerin bölgelerine göre veya yerel kullanım şekline bağlı olarak oluşturulmuştur. Tapestry dokumalarda birden fazla tekniğin kullanımı oldukça yaygındır. Dokumalarda desen hatlarını birbirinden ayırmak için farklı teknikler kullanılarak desenler belirginleştirilmiştir. Atkılar desen boyunca sürekli ve her desen

değişik renkteki atkılarla oluşturulur. Çoğunlukla; farklı renkteki atkı ipliklerinin yalnızca kendi alanında deseni oluşturabilmek için çözgü ipliklerinin bir alttan bir üstten ilkesi uyarınca hareket ettiği gözlemlenmektedir. Tapestry dokumalarda atkılar yoğun bulunmakta ve çözgü üzerine yığılmaktadır. Bu nedenle atkı yüzlü dokumalar olarak kendini göstermekte, Kilim, Cicim, Zili, Sumak dokumalarda olduğu gibi atkılarının sıkıştırılması sonucu çözgüler görünmemektedir.

Görsel 1: Kilim dokuma örneği (a) ve Tapestry dokuma örneği (b). (Cavallo,1993,s.17)

Tapestry dokumalarda sıklıkla kullanılan tekniklerden gölgeleme tekniği; atkı ipliklerinin bir renkten diğerine geçişini aşamalı hale getirmekte ve gölge oluşturmayı kolaylaştırarak çalışmaya üç boyutlu bir görünüm kazandırmaktadır. Bu teknik Tapestry dokumaların yüzey görünümünde gölge ve ışık yansımaları oluşturmakta, ayrıca görüntüye derinlik ve heykelsi bir özellik kazandırmaktadır.

Görsel 2: Gölgeleme tekniği. (Geijer, 1979,s.46)

“Tapestry” kelimesi zamanla farklı isimlendirmelerle değişime uğramış, konu ile ilgili birçok araştırmada da bu farklılıklar kendini göstermiştir.

Araştırmanın genel amacı Tapestry dokumaların özelliklerine uygun olarak basılı yada çevrimiçi yayınlarda kullanılan, Tapestry dokumaları ifade eden farklı isimlendirmelerin belirlenmesidir.

Araştırmada tarama ve betimsel araştırma modelleri kullanılmıştır. Araştırmanın ilk aşamasında uygulanan tarama modeli ile Tapestry dokumaların özelliklerinin ortaya konulması ve araştırmanın yönlendirilmesi için görsel/yazılı kaynak taraması yapılmış, ikinci aşamasında ise betimsel araştırma modeli ile basılı ve çevrimiçi kitap, internet kaynakları, ansiklopedi, müze katalogları, dergi, sempozyum, tez, kongre, makale, rapor vb. yazılı kaynaklardan yapılan taramalarla Tapestry dokumaları ifade eden isimlendirmeler tespit edilmiştir.

Araştırma amaçları dâhilinde elde edilen verilerin toplanması aşamasında geniş bir literatür taraması yapılmıştır. Yazılı kaynaklara ilave olarak, Tapestry dokumaların özelliklerinin belirlenmesi aşamasında; erişime açık ve görüntüleme hizmetlerinin aktif olduğu yayınlar, müzelerin çevrimiçi internet siteleri, sanal müzeler ve özel koleksiyonlar da araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır.

Veri toplama aşamasında ise çok katmanlı bir araştırma ağı oluşturulmuş olup, Tapestry dokumaları inceleyen ulusal ve uluslararası araştırmalar öncelikli olarak anahtar kelimelerden yola çıkılarak taranmıştır. Araştırmacıların Tapestry dokumaları farklı şekillerde isimlendirmesi nedeniyle Tapestry dokumaları ifade eden isimlerle de literatür ve görsel taraması yapılarak elde edilen bulgularla araştırma desteklenmiştir.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Araştırma kapsamında 80 adet yazılı/basılı/elektronik kaynak ve 37 çevrimiçi kaynak olmak üzere toplam 117 kaynak kullanılarak veriler elde edilmiş olup, araştırmanın kaynaklar kısmında bu kaynaklar listelenmiştir. Verilerin elde edilmesi aşamasında kullanılan kaynaklar Tapestry dokumaları anlatan, yayın konusu anlamca Tapestry dokumalarla örtüşen fakat Tapestry yerine farklı isimlendirme yapılan yayınlardan elde edilmiştir. Kaynak taramalarında teknik bakımdan Tapestry dokuma tekniklerinden bahsedilmiş olması, Tapestry dokuma görseli ve açıklamasının yer alması, yayının bölgesel/kültürel bağlamınının teyiti, yayın içeriğinin doğrudan Tapestry dokumaya ait bir yayın içeriği olduğunun doğrulanması yapılarak kaynaklar oluşturulmuştur.

Elde edilen veriler ışığında farklı dillerde de araştırma zorunluluğu doğmuştur. Tapestry dokumalar ile ilgili yapılacak araştırmalarda konuya ilişkin kaynaklara doğru şekilde ulaşabilmek için Fransızca, İngilizce, Flemenkçe, İtalyanca, Almanca gibi dillerde

de elde edilen farklı isimlendirmelerin literatür taraması yapılmıştır. İsimlendirmelere ait tablo oluşturulurken Türkçe çevirileri kullanılmıştır.

Yapılan araştırmada; incelenen kaynaklarda adı geçen ve Tapestry terimi yerine kullanılan isimlendirmeler tespit edilmiş olup bu isimlendirmelerin nicel verileri esas alınmamıştır. Kaynaklarda adı geçen her farklı isimlendirme değerlendirmeye alınarak Tablo 1'e ait veriler oluşturulmuştur.

1. Goblen	12. Çağdaş Dokumalar
2. Gobilen	13. Resim Dokumalar
3. Lif Sanatı	14. Çağdaş Tapestry
4. Goblen Halı	15. Modern Tapestry
5. Dokuma Resim Sanatı	16. Resimsel Dokumalar
6. Duvar Halısı	17. Dokuma Duvar Resmi
7. Çağdaş Tekstil Sanatı	18. Sanatsal Tekstiller
8. Halı Resim	19. Serbest Tekstiller
9. Duvar Dokumaları	20. Tekstil Sanatı
10. Çağdaş Dokuma Resim	21. Resimsel Halı
11. Duvar Kilimleri	22. Dokuma Resim

Tablo 1. Tapestry Dokumalara Ait İsimlendirmeler

Tapestry dokumaları ifade eden ve Tapestry tanımına uygun olarak kaynaklarda yer alan 22 farklı isimlendirme bulunduğu tespit edilmiştir. Bulunan bu isimlendirmeler, anlamına karşılık geldiği düşünülen “Tapestry” terimini tam olarak karşılamamaktadır.

Bu durum araştırmacıların doğru veriye ve bilgiye ulaşmaları için 22 farklı isimlendirme ve bu isimlendirmelerin farklı dillerdeki karşılığını da araştırmaya dahil ederek literatür araştırmalarını yapmaları zorunluluğunu doğurmaktadır. Özellikle kendi diline çeviri yapılarak oluşturulan bilimsel yayınlarda kullanılan terimleri yerelleştirme ve yeniden isim verme çalışmaları literatür taramalarına olumsuz etki ettiği düşünülmektedir. Tapestry dokuma alanında çalışma yapacak olan araştırmacılar için bu durum çok büyük bir veri karmaşası oluşturmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Tapestry dokumaların geçmiş döneme ışık tutan, sanatsal değeri yüksek ve kendine has özelliklere sahip olduğu göz önünde bulundurularak Tapestry dokumalara ait isimlendirme farklılıklarının belirlenmesi üzerine bir araştırma yapılmıştır.

Antik dönemlerden günümüze kadar farklı kültürlerde bilinen Tapestry tekniğine İtalyanca'da 'Arazzo, Tappezzeria', Latince 'Tapesium', Almanca'da 'Wirkerei', Grekçe 'Tapi', Portekizcede 'Tapeçaria', İspanyolcada 'Tapiz', İsveççe'de 'Gobelängväv, Flamskväv', Fransızcada ise 'Tapisserie' denilmektedir(Burnha,1981,s.82-144).

Ülkelerin Tapestry terimine karşılık gelen sözlük anlamlarının yanısıra farklı isimlendirmelerin de kaynaklarda yer aldığı görülmektedir. Tapestry alanında ulusal ve uluslararası kaynaklar incelediğinde 22 farklı isimlendirmenin daha Tapestry terimine karşılık olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tapestry dokumalar ile ilgili yapılacak araştırmalarda konuya ilişkin kaynaklara doğru şekilde ulaşabilmek için Fransızca, İngilizce, Flemenkçe, İtalyanca, Almanca gibi dillerde de 22 farklı isimlendirmenin literatür taraması yapılması gerektiği anlaşılmıştır. Özellikle yerel kaynakların kendi dilinde yapılmış olan Tapestry isimlendirmelerinin literatüre ulaşma konusunda araştırmacıları olumsuz etkilediği düşünülmektedir. "Tapestry" kelimesi karmaşık, resim yoğunluklu oluşturulan yüzeyler (baskı, işleme, goblen, dokuma, duvar süslemeleri vb.) için genel bir kullanım adı olması nedeniyle dokumaları ifade etmek için "Tapestry Dokuma" ifadesinin kullanılması uygun olacaktır.

Kaynaklarda Tapestry terimine karşılık gelen doğru ve evrensel terimlerin kullanılmasının, araştırmacıların bilgiye ulaşma ve kavramların gerçekçi kullanım amacına katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Fransa, Gobilen ve Aubusson gibi tarihi Tapestry atölyeleriyle ünlüdür. Louvre Müzesi'nin veya Mobilier National gibi Fransız kurumları kendi tarihi Tapestry'lerini (özellikle Gobilen veya Beauvais atölyesi ürünlerini) kataloglarında veya sergi metinlerinde "Tapisserie" yada "Tapis" olarak adlandırmaktadır. Fransızca'da "Tapisserie" terimi ile İngilizce "Tapestry" teriminin örtüşmekte olması ile bu kurumların daha dar kapsamda "Gobelins Tapestry" yada "Tapisserie des Gobelins" gibi ifadeleri kullanması evrensel Tapestry tanımına uygun olup Tapestry teriminin kültürel ve dilsel sınırları aşan bir geçerliliğe sahip olduğunu kanıtlamaktadır. Gobelins Tapestryleri, dokumanın Gobelin atölyesinde dokunduğunu özellikle belirten bir yazım olarak karşımıza çıkmaktadır. Textile Museum, Louvre Museum, The Cité Internationale de la Tapisserie in Aubusson, The Metropolitan Museum of Art, Reading Museum, Bayeux

Museum (La Tapisserie de Bayeux Museum) gibi müzelerde ve müzelerin eserlere ilişkin kaynaklarında Tapestry ismi doğrudan kullanılmaktadır. Bu sayede araştırmacılara doğru Tapestry eserlerine ulaşma imkânı sağlanmaktadır. Ulusal ve uluslararası akademik yayınlarda Tapestry terimi için bölgesel, her dile uygun birebir çevirinin mümkün olmaması nedeniyle dokuma dışındaki alanlarda da kullanılan (nakış, işleme, baskı vb.) Tapestry terimi araştırmacıların karşısına çıkmaktadır. Alan ile ilgili kaynakların sınırlı olması nedeniyle Tablo 1’de belirtilen isimlendirmeler ülkemizdeki tez, makale ve kitaplarda da sıklıkla yer almaktadır. Bu durum; Tapestry dokumalar için literatüre ulaşmayı zorlaştırmakta ve bilimsel yayınların uluslararası görünürlüğünü de azaltmaktadır.

Anahtar kelimelerde Tapestry teriminin verilmemesi ve yeniden isimlendirme yapılması, ileriki yıllarda yapılacak olan araştırmalarda kaynak olarak gösterilerek, yanlış isimlendirmenin literatürde yer almasına sebep olacaktır. Bu nedenle Tapestry teriminin tez ve yayınlarda “Tapestry Dokuma” şeklinde kullanılması büyük önem arz etmektedir.

EXTENDED ABSTRACT

Tapestry weavings have maintained their significance as an artistic and cultural asset from prehistory to the present day, but terminological diversity has led to discrepancies in academic and online publications. This research aims to systematically identify the different terminologies used to describe Tapestry weavings in print and online sources and to discuss the reasons for this terminological confusion. The research aims to contribute to the establishment of a standard terminology in interdisciplinary fields. In this context, examining the characteristics of Tapestry weavings and the terminology that reflects these characteristics aims to contribute to art history and weaving art research.

To access research on Tapestry weavings, accurate and complete access to relevant international resources is essential. One of the greatest challenges encountered in this access process is the ambiguity in terminology used across languages and cultures. Literature analysis revealed that Tapestry weavings are known as "Tapestry" or "Arras" in English, "Tapisserie" in French, "Arazzo" and "Tapezzeria" in Italian, "Gobelängväv" or "Flamskväv" in Swedish, "Tapesium" in Latin, "Wirkerei" in German, "Tapi" in Greek, "Tapiz" in Spanish, "Tapeçaria" in Portuguese, and "Wandtapijt" in Dutch. During the research process, it was determined that words or phrases with different meanings were also used. Therefore, due to the research's methodology, a systematic review of all these different terminologies, also found in languages such as French, English, Dutch, Italian, and German, was necessary to fully access the relevant sources. This multilingual, multi-term approach will enable the creation of a comprehensive perspective on the history, techniques, and cultural connections of Tapestry weavings.

The research examined print and digital resources (academic articles, theses, museum catalogs, encyclopedias, symposium proceedings), open-access virtual museums, and special collections. Databases such as JSTOR, ProQuest, Google Scholar, academia.edu, and the digital archives of museums such as the British Museum and the Louvre were searched. The literature has observed that the term "Tapestry" varies across linguistic and cultural

contexts, but these differences have not been comprehensively categorized. While previous scholarly studies have generally focused on technical or historical analyses, this research offers an original contribution to the literature by focusing on terminological ambiguity. This article aims to fill this gap in existing researches. The literature review revealed that Tapestry weavings are referred to with different terms in different sources, and that there is no terminological consensus on this topic. The differences and terminological ambiguities in the literature in this field highlight the need for further research.

The accurate and consistent use of terms in academic literature is crucial for the clarity and reliability of scientific information. In this context, failure to explicitly mention the term Tapestry in sources or choosing a different nomenclature for this type of weaving carries the potential to lead to serious methodological problems.

Tapestry weaving technique and art has an internationally recognized and established name due to its unique structure, history, and cultural context. Any renaming that deviates from the original nomenclature will create inconsistencies with information contained in primary sources and older publications. It is believed that this will prevent researchers from accessing relevant sources accurately during the literature review phase and may even lead to these sources being overlooked.

The research employs a qualitative research model, based on a descriptive survey model and document analysis. During the data collection process, a multi-layered literature review was conducted, using terminology encountered in national and international publications as keywords. In selecting sources, printed and online documents were examined based on accessibility and direct relevance to the topic. In the first phase of the research, a screening model was used to identify the characteristics of Tapestry weavings and to guide the research. In the second phase, a descriptive research model was used to identify the terminology used to describe Tapestry weavings through document analysis of printed and online books, internet resources, encyclopedias, museum catalogs, journals, symposiums, theses, congresses, articles, reports, and other written sources. The data was categorized and thematically interpreted through content analysis. Findings related to the concepts and terms related to Tapestry weavings were verified, ensuring the robustness of the research.

The research revealed that 22 different terms (e.g., "Tapestry," "wall hanging," "woven painting," "fiber art") are used to describe Tapestry weavings. The frequency of use varies according to source type and cultural origin; for example, the term "Tapestry" is more common in international sources, while the term "wall hanging, fiber art" is more common in local literature. Some of these terms overlap in technical terms (weaving method, material), while others are misused due to cultural or geographical biases. For example, the term "kilim" is technically distinct from Tapestry, but is widely confused. Because this terminological diversity can lead to confusion in interdisciplinary communication, it is important to adopt a standard terminology in academic publications and museums. In this context, the creation of a glossary that maps terms to technical terms is recommended. Therefore, to maintain scientific discipline and consistency, the use of the term "Tapestry Weaving," as it appears in international literature, should be meticulously encouraged and protected when referring to this type of weaving in theses and academic publications. This approach will establish a solid bridge between past and future studies, ensuring the accurate transmission of scientific knowledge. The research provides a terminological foundation for art history and textile research and serves as a reference for future studies.

KAYNAKÇA

- Ackerman, P. (1970). *Tapestry the mirror of civilization*. Ams Press
- Akbostancı, İ. (1999). Tapestry (duvar halısı). *Ev Tekstili*, Sayı:23, Aralık, 42-45.
- Akdemir, N. (2016). Tekstil sanatında gelenekselden çağdaşa biçimsel değişim. *Art-e Sanat Dergisi*, 9, (17), 221-232
- Albers, A. (1974). *On weaving*. Wesleyan University Press
- Arslan, S. (2012). Resmin dokunması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:27, 45-57
- Altan, Ö. (1980). Duvar halılarının doğuş öyküsü. *Sanat Çevresi Resim, Heykel, Dekoratif Sanatlar, Mimarlık, Tiyatro, Sinema, Tv, Fotoğraf Olayları*, Sayı.20, 4-5
- Altın, F. (2010). Dokuma resim (tapestry) sanatında çağdaş etkiler [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Resim Ana Sanat Dalı*.
- Ateş, M. (1996). *Mitolojiler semboller ve halılar*. Symbol Yayıncılık
- Ayaydın, A. (2015). Art nouveau akımına 21.yüzyıl perspektifinden bir bakış. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(6), 58-73.
- Aytaç, Ç. (1982). *El dokumacılığı*. MEB Yayınları
- Balpınar Acar, B. (1982). *Kilim – cicim – zili – sumak türk düz dokuma yaygıları*. Eren Yayınları
- Bath, M. (2013). The four seasons tapestries. *Textile History*, 44(1), 51–71.
- Beerens, R. J. (2019). The amsterdam tapestry producer Alexander Baert (1660–1719) and his workshop: new findings. *Textile History*, 50(1), 41–54.
- Bennett, A. (1978). *Five Centuries of Tapestries from the Fine Arts Museums of San Francisco*. 253
- Birioukova, N. (1974). *Les tapisseries françaises de la fin du xve au xxe siècle dans les collections de l'hermitage*. Editions d'art Aurore
- Brooks, M. M. (2016). Mouldering chairs and faded tapestry...unworthy of the observation of a common person: considering textiles in historic interiors. *Textile History*, 47(1), 60–81.
- Brosens, K. (2014). Botta Adorno, Empress Maria Theresa and Brussels tapestry in the mid-eighteenth century part I. *Textile History*, 45(2), 216–233.
- Brosens, K. (2015). Botta Adorno, Empress Maria Theresa and Brussels tapestry. part II. *Textile History*, 46(1), 50–69.
- Burnha, D.K (1981). *A textile terminology warp & weft*. Routledge&Kegan Paul Ltd.
- Büyüktürkmen, M. (2023). Tapestry dokumaların özelliklerinin incelenmesi ve deneysel tapestry uygulamaları [Yayınlanmamış Sanatta Yeterlik Tezi]. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, El Sanatları Ana Sanat Dalı*,
- Calvert, A. F. (1921). *The Spanish royal tapestries*. John Lane Company
- Castiñeiras, M. (2011). *The creation tapestry*. Capital Catedral de Girona, Museu Nacional D'Art De
- Cavallo, S.A (1993). *Medieval tapestries in the metropolitan museum of art*. Harry N.Abrams Inc, 688.
- Christie, G. (2007). *Embroidery and tapestry weaving*. Ballantyne, Hanson & Co. Publisher
- Collingwood, P. (1993). *The techniques of rug weaving*. Faber and Faber Ltd.
- Conrads, U. (2002). *Modern mimarlığın öncüleri: Walter Gropius ve Bauhaus*. Boyut Yayıncılık
- Cross, L. D. (2003). Woven, not carved: the pangnirtung tapestries are northern art with global appeal. *Arctic*, 56(3), 310-316.
- Droste, M. (2014). *Bauhaus archive Berlin*. Taschen Publishing.
- Eczacıbaşı Sanat Ansiklopedisi* (1997). Yapı Endüstri Merkezi Yayınları, Cilt 2.
- Erdemci, F. (2007). Büyüyü bozmak yeniden yön verme, modern ve ötesi. *Bilgi Üniversitesi Yayınları*. 1. Baskı, Eylül, 178.
- Ergüder, A. (2010). Kars yöresi düz dokumaları [Yayınlanmamış Doktora Tezi]. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*
- Geijer, A. (1979). *A history of textile art*, The Pasold Research Fund Ltd.
- Gerschultz, J. (2020). Women's tapestry and the poetics of renewal: threading mid-century practices. *Journal of Modern Craft*, 13(1), 37–50.
- Giorcelli, C. (2010). Writing and/as weaving: shadows on the rock and la dame à la licorne. *Cather Studies*, 8(1), 263–281.

- Grant, S. (2007). 15.-18. yüzyıllar arasında avrupa duvar halıları tekstilin aristokratları. *P Dünya Sanatı Dergisi*, Sayı:44, Portakal Sanat ve Kültürevi Yayınları, 92-105.
- Günay, D. (2002). Sanayi ve sanayi tarihi, *Mimar ve Mühendis Dergisi*, Sayı:31, 8-14.
- Gürcüm, B.H., Öneş A.(2017). Bauhaus'ta bir dokuma ustası: Gunta Stölz. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10 (51), 400-418.
- Hamidova, Ü. (2012). Ortaçağ tapestry dokumaları. *Akdeniz Sanat Dergisi*, 4 (7), 127-129.
- Harris, J.(1999). *5000 years of textile*. British Museum Press, 188 - 194.
- Harwey, N. (1991). *Tapestry weaving*. Interweave Press.
- Held, E.S (1998). *Weaving: a handbook of the fiber arts (3rd edition)*. Cengage Learning Publishing, 424.
- Janeiro, J., Larsen, J.L.(1995). *Fiberarts design book five*. Lark Books, 11-12.
- Johnson, M. M. (2006). Tradition and innovation in modern tapestries. *Arts&Activities*, 139(5), 37-39.
- Koşar Arabalı, S.T. (2007). 10.- 17. yüzyıllar arasında Fransa'da tapestry sanatı ve gelişim süreci [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü*, Tekstil Anasanat Dalı
- Mack, E. R.(2005). *Doğu malı-batı sanatı islam ülkeleriyle ticaret ve İtalyan sanatı 1300-1600*, Kitap Yayınevi.
- Mammadova, A.(2004). Anadolu'daki dokuma tekniklerinin 20.yüzyıl çağdaş sanat örneklerinde uygulanması [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Geleneksel Türk El Sanatları Anasanat Dalı, Halı- Kilim ve Eski Kumaş Desenleri Programı.
- Norwich, J.(1990). " *Tapestry*", " *Gobelins*". Oxford Illustrated Encyclopedia of The Arts, Oxford University Press.
- Olson, R. (2017). Margaret Beaufort, royal tapestries, and confinement at the Tudor court. *Textile History*, 48(2), 233-247.
- Onians, J. (Ed.)(2004). *Atlas of world art*. Laurence King Publishings.
- Önlü, N.,Koşar Arabalı, T. (2009). Tapestry dokumalarının geleneksel anadolu kilimleri ile karşılaştırılması. *10.Ulusal El Sanatları Sempozyumu*. 302-303.
- Özay, S. (2001). *Dünden bugüne dokuma resim sanatı*. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Özhekim Atış, D. (2015). Alcazar sarayı'ndaki "Tunus'un fethi" konulu tapestryler. *Akdeniz Sanat Dergisi*, 8(15), 12-25.
- Özkan,Ş.(2011). Sanatsal dokumalarda geleneksel dokuma tekniklerinin kullanımı [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Geleneksel Türk Sanatları Anasanat Dalı, Halı - Kilim Ve Eski Kumaş Desenleri Programı.
- Özpınar, C. (2009). Lif sanatında kavram [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü*
- Öztürk, İ. (1999). *Doğal bitkisel boyalarla yün boyama*. Dokuz Eylül Yayınları, 1.Baskı.
- Paşayeva, V., Hamidova, Ü. (2010).Goblen'de kullanılan teknik yöntemler. *Sanat Dergisi*, Sayı:3 149-159.
- Phillips, B. (2000). *Tapestry*. Phaidon Press Ltd, 240.
- Read, H. (1973). *Sanat ve Endüstri*. (N. Bayazıt, Çev). İstanbul Teknik Üniversitesi Matbaası.(Orijinal çalışma 1954'de yayımlandı)
- Sağocak, A. M. (2003). *Tasarım tarihi endüstri ürün tasarımında 250 yıl*. Vipaş Yayınları
- Sürür, A. (1981). Duvar halıcılığı. *Türkiyemiz Dergisi*, Apa Ofset Basımevi, Sayı:35.
- Şentürk Varlık, L. (1993). Çağdaş perspektifle duvar halısının resim sanatındaki yeri [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*.
- Taşkın, D. (2011). Kralların sanatı goblen *Martı Dergisi*. Mart Sayısı, s.25.
- Tez, Z. (2008). *Tekstil ve giyim kuşamın kültürel tarihi*. Doruk Yayıncılık.
- The Columbia Electronic Encyclopedia, (2013). Tapestry, <https://encyclopedia2.thefreedictionary.com/Tapestry> (Erişim Tarihi:14.10.2022)
- Toker, G. (2017). Ortaçağ halılarında üretim, desen analizi ışığında kadın ve tek boynuzlu at duvar halıları. *International Journal of Interdisciplinary and Intercultural Art*, Sayı (2) 55-72.
- Tortora, G.P.,Merkel, S.R.(2009). Tapestry. *Fairchild's Dictionary of Textiles* içinde (7.bs, 563-564), USA: Fairchild Publications
- Tunstall, A. (2012). .Beyond categorization: Zhu Kerou's tapestry painting butterfly and camellia. *East Asian Science, Technology & Medicine*, 36, 39-76.

- Uğur, B. (2006). Lif sanatında kullanılan dokuma teknikleri üzerine bir araştırma [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü*, Tekstil Anasanat Dalı.
- Üstüner Gür, S. (2018). Tekstilde sanat ve tasarımın endüstri ile buluşması: Bauhaus dokuma atölyesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:19, 235-252.
- Weigert, R.A. (1962). *French tapestry*. Faber and Faber Limited Publishing
- Weltge, S. W. (1993). *Bauhaus textiles women artist and the weaving workshop*. Thames and Hudson.
- Yaylalı, H. (2000). Rasyonel tavrıyla 20. yüzyıl tasarım tarihine damga vuran düşünce sistemi Bauhaus okulu. *Art Dekor Dergisi*, Nisan, Sayı:85, 106-120.
- Yetik, S. (2009). 20. ve 21. yüzyıllarda Türk resim sanatında tekstil etkisi [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. *Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü*, Tekstil Anasanat Dalı.
- Zaimoğlu, Ö. (2011). Tapestry (goblen) dokumaları. *ARIŞ Halı, Düz Dokuma, Kumaş, Giyim, Kuşam ve İşleme Sanatları Dergisi*, Sayı: 5, 144-151.

İNTERNET KAYNAKLARI

- URL 1: www.cite-tapisserie.fr/fr/la-cité-internationale-et-son-musée/un-musée-innovant/un-parcours-dexposition-inédit, Erişim Tarihi: 09.10.2024.
- URL 2: <https://www.chateau-angers.fr/en/Explore/History-of-the-monument>, Erişim Tarihi: 01.09.2024
- URL 3: <https://www.alamy.com/aubusson-central-france-interior-of-the-royal-saint-jean-daubusson-factory-dating-back-to-the-xvth-century-workshops-of-the-Tapestry-manufacture-image225513034.html>, Erişim Tarihi: 19.08.2023
- URL 4: <https://www.alamy.com/aubusson-central-france-interior-of-the-royal-saint-jean-daubusson-factory-dating-back-to-the-xvth-century-workshops-of-the-Tapestry-manufacture-image225513358.html?imageid=3B6CD127-EE28-4E1E-9B2BCD9A2CF70929&p=91380&pn=1&searchId=57500965d30e37c11ede145dd6730ff8&searchtype=0>, Erişim Tarihi: 26.08.2023
- URL 5: https://www.domrobert.com/evenements-recents_32.php, Erişim Tarihi:11.06.2024
- URL 6: <https://www.britannica.com/topic/Bayeux-Tapestry>, Erişim Tarihi: 09.09.2024
- URL 7: <https://www.readingmuseum.org.uk/collections/britains-bayeux-Tapestry/chapter-13-scene-4>, Erişim Tarihi:17.07.2024
- URL 8: <https://www.hrp.org.uk/hampton-court-palace/whats-on/great-hall/>, Erişim Tarihi: 12.07.2024
- URL 9: <https://www.cite-tapisserie.fr/en/aubusson-Tapestry-recognized-unesco/aubusson-craftsmanship/low-warp-weaving>, Erişim Tarihi: 09.10.2023
- URL 10: https://www.wikiwand.com/fr/Métier_à_tisser_vertical, Erişim Tarihi:11.10.2022
- URL 11: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/467528>, Erişim Tarihi: 09.10.2023
- URL 12: <https://www.cite-tapisserie.fr/fr/la-tapisserie-daubusson-reconnue-par-lunesco/les-savoir-faire-daubusson/penser-laine-le-cartonnier>, Erişim Tarihi:01.09.2024
- URL 13: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/192756>, Erişim Tarihi: 11.06.2022
- URL 14: <https://www.alamy.com/stock-photo-france-paris-les-gobelins-manufacture-de-beauvais-savonnerie-15193430.html>, Erişim Tarihi:11.06.2022
- URL 15: <https://www.alamy.com/stock-photo-france-paris-les-gobelins-Tapestry-workshop-35523545.html>, Erişim Tarihi:19.08.2023
- URL 16: <https://www.adorabella.com.au/development-french-Tapestry>, Erişim Tarihi: 18.09.2024
- URL 17: https://artsandculture.google.com/asset/majo-with-a-guitar-royal-Tapestry-factory-from-a-goyacartoon/RgFiSi_bs3ve_w, Erişim Tarihi: 03.09.2024
- URL 18: <https://ars-carpet.ru/katalog/individualnyj-dizajn/kovry-ruchnoj-raboty/>, Erişim Tarihi:17.07.2023
- URL 19: <https://collections.louvre.fr/en/ark:/53355/cl010111577>, Erişim Tarihi:11.06.2023
- URL 20: <https://collection.mobiliernational.culture.gouv.fr/objet/GMTT-95-010>, Erişim Tarihi:29.08.2023
- URL 21: <https://artsandculture.google.com/asset/Tapestry-based-on-raphael-cartoon-sacrifice-at-lystra/wwGyOoEHbnLnBg>, Erişim Tarihi:17.07.2024

- URL 22: <https://www.caminosdelromanico.com/formacion/seminarios/tecnicas-artisticas-en-los-siglos-del-romanico-i>, Erişim Tarihi:17.07.2024
- URL 23: <https://artsandculture.google.com/asset/the-swing-royal-Tapestry-factory-from-a-goyacartoon/QAFOKmVK5z0Zrw>, Erişim Tarihi:19.08.2024
- URL 24: https://www.wikiwand.com/en/Savonnerie_manufactory, Erişim Tarihi:19.08.2024
- URL 25: <https://artsandculture.google.com/asset/les-myrriades-de-cavaliers/WwEUSGzeA6lxbA> , Erişim Tarihi: 03.07.2024
- URL 26: <https://www.rct.uk/collection/1223/the-acts-of-the-apostles>, Erişim Tarihi: 01.09.2022
- URL 27: <https://collections.vam.ac.uk/item/O69636/the-devonshire-hunting-tapestries-Tapestry-unknown/>, Erişim Tarihi: 20.11.2024
- URL 28: <https://collections.vam.ac.uk/item/O89213/the-forest-Tapestry-morris-william/>, Erişim Tarihi: 17.07.2024
- URL 29: <https://www.musee-moyenage.fr/en/collection/the-lady-and-the-unicorn.html>, Erişim Tarihi: 01.09.2023
- URL 30: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/467642>, Erişim Tarihi: 17.07.2024
- URL 31: <https://collection.thefrickpittsburgh.org/objects/50>, Erişim Tarihi:17.07.2024
- URL 32: <https://www.metmuseum.org/art/collection/search/467639>, Erişim Tarihi: 08.08.2024
- URL 33: <https://musees.angers.fr/collections/incontournables/incontournable/20-conquete-de-lespace-jean-lurcat/index.html>, Erişim Tarihi: 19.08.2023
- URL 34: <https://medium.com/@kv.achilles/the-life-of-achilles-epic-tapestries-by-peter-paul-rubens-dd659cb9183e>, Erişim Tarihi: 11.06.2024
- URL 35: <https://www.getty.edu/art/collection/object/10985G>, Erişim Tarihi: 09.10.2024

GÖRSEL KAYNAKLAR

Görsel 1: Cavallo, S.A (1993). *Medieval Tapestries in the Metropolitan Museum of Art*, Harry N.Abrams Inc, s.17, Newyork

Görsel 2: Geijer, A. (1979). *A History Of Textile Art*, The Pasold Research Fund Ltd, s.46 London